

ПЕРЕДМОВА

Посібник містить 20 варіантів тестів з історії України у форматі ЗНО/ДПА. Запропоновані тестові завдання відповідають чинній програмі з історії України. Запитання та завдання систематизовані за декількома рівнями складності. Перші два десятки завдань — це завдання репродуктивного характеру. Вони вимагають від абітурієнта знання історичних фактів, розуміння ним історичного процесу в Україні, а також уміння аналізувати й систематизувати історичні факти. Завдання із визначенням і вибором декількох правильних відповідей, установленням відповідностей, виконанням логічних чи хронологічних послідовностей передбачають перевірку рівня опанування абітурієнтом навичок опрацювання різних історичних візуальних джерел, вільного орієнтування в історичному просторі тощо. Запам'ятовування візуальних утілень подій, портретів персоналій, зображень історико-культурних пам'яток, уміння читати таблиці, графіки, діаграми, умовні позначення на картах — запорука успіху під час роботи з відповідними тестовими завданнями.

Суттєва кількість у збірнику тестових завдань на перевірку фактичного матеріалу має на меті не тільки перевірку знань і навичок, а й слугує своєрідним репетитором, оскільки акцентуватиме увагу учнів на певних фактах і подіях.

Посібник стане у нагоді усім, хто готується до зовнішнього незалежного оцінювання й прагне перевірити свої знання з історії України.

Бажаємо успіхів!

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Запровадження у систему української освіти зовнішнього незалежного оцінювання є своєрідною реакцією суспільства на потребу визначити об'єктивний рівень знань і надати можливість вищим навчальним закладам обирати найкращих абітурієнтів. Зрозуміло, що в абітурієнтів під час підготовки до ЗНО виникає низка труднощів. Вони стосуються особливостей засвоєння та систематизації програмного матеріалу й організації процесу підготовки до тестової роботи. Форми й методи роботи кожен обирає для себе сам, але загалом ретельна підготовка потребує значних зусиль і часу. Суттєву роль у підготовці відіграє тренування у виконанні тестових завдань. Це дає можливість ознайомитися з типовими конструкціями тестів, зрозуміти їх структуру й алгоритм розв'язування. Тренування у виконанні тестів дає змогу не лише повторити й систематизувати теоретичний матеріал, а й сприяє розвитку інтуїції. Інтуїція — це робота підсвідомості, що здатна автоматично спрацювати у відповідальний момент й актуалізувати у свідомості необхідні знання.

Під час виконання тестових завдань доцільно звернути увагу на такі поради:

- «пробіжіть очима» весь текст, щоб з'ясувати тип і структуру завдання;
- уважно прочитайте запитання до кінця й зрозумійте його зміст (характерна помилка під час тестування — недочитавши до кінця, за першими словами визначають відповідь і квапляться її записати), поспіх завжди призводить до прикрих помилок у відповідях;
- відповідайте на запитання лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли його зміст;
- при виконанні тестів потрібно думати лише про поточне завдання;
- якщо не знаєте відповіді на запитання чи не впевнені, пропустіть його і відзначте, щоб потім до нього повернутися;
- якщо не впевнені у своєму варіанті відповіді, поміркуйте над іншими запропонованими варіантами, співставляючи їх зі змістом завдання. Можливо, інші історичні знання дадуть змогу виключити неправильні, на вашу думку, відповіді та допоможуть прийняти остаточне рішення. Використовуйте навіть часткову інформацію на користь вашого вибору. Оскільки завдання мають чотири варіанти відповіді, то ймовірність угадати правильну відповідь становить 25%. Ця ймовірність зростає, якщо один із варіантів ви вже без сумнівів виключили як неправильний;
- розплануйте час виконання тесту таким чином, щоб мати можливість повернутися до складних запитань, які ви спочатку пропустили;
- якщо не вдалося упродовж відведеного часу відповісти на запитання, можна покласти на свою інтуїцію й вказати найвірогідніший, на вашу думку, варіант відповіді.

Загалом, тестові завдання орієнтовані на перевірку засвоєння змісту, охоплюють стрижневі лінії курсу історії України та рівень оволодіння предметними вміннями та компетентностями. Тому необхідно спрямовувати зусилля на навчання оперуванню знаннями, а не лише накопичувати знання.

ПАМ'ЯТКА РОБОТИ З ТЕКСТОМ ПІДРУЧНИКА

1. Перед тим, як узятися за текст, перегляньте зміст й ознайомтеся з його структурою. Досить часто у книжках основні думки та ідеї тексту стисло описано на початку розділу, тож ознайомившись із ними, можна визначити, на що першочергово потрібно звернути увагу.
2. Запам'ятовувати великі обсяги даних складно, тому краще тезово фіксувати найважливіші моменти. Їх зручно буде переглянути під час повторення інформації.
3. Ніколи не вважайте інформацію залегкою. Коли натрапляєте на таку інформацію, ви думаєте, що на неї не варто звертати увагу, тому що вона й так запам'ятається. Проте це відчуття оманливе. Як правило, у таких випадках інформація проходить повз людину. Навіть щоб запам'ятати найпростіше, треба уважно прочитати й повторити.
4. Занурення у книжку — це ключ до гарного запам'ятовування прочитаного, адже нічого не відволікає від сприйняття інформації. Потрібно зробити книжку своєю реальністю, і тоді буде легше згадати, про що у ній йшлося.
5. Коли ви дуже чимось вражені — картиною, ідеями, звуком — імовірність запам'ятати зростає. Тому під час читання необхідно посилювати враження від тексту. Можна припинити читати й подумати про якусь сцену з книжки, уявити себе героєм роману, пов'язати інформацію зі своїми почуттями.
6. Поєднання різних видів пам'яті — зорової, слухової, тактильної тощо — сприяє ліпшому запам'ятовуванню нової інформації. Тому під час вивчення матеріалу бажано його занотовувати, наспівувати, переповідати. Можна малювати схеми, таблиці — як вам зручно.
7. Перед тим, як почати читати, потрібно чітко визначити, яку інформацію ви хочете почерпнути, це не дозволить мозку проігнорувати щось важливе.
8. Ще одна порада — читати не кожне слово окремо, а одразу фразами. Це не тільки збільшить швидкість читання, а й дасть змогу цілісно сприймати інформацію, завдяки чому прочитане залишиться у пам'яті.
9. Більшість нової інформації для людини насправді не є новою, вона базується на вже відомих знаннях. Тому якщо пов'язати те, про що читаєте, з чимось уже відомим, імовірність запам'ятати значно зростає. Також ці зв'язки допомагають

мозку не лише краще запам'ятовувати, а й швидше згадувати нові знання за потреби.

10. Змусьте себе пригадувати вивчене. Якщо прочитали уважно книжку, здається, все запам'ятали і вивчили, але згорнувши її, нічого не можете пригадати, у такому разі змусьте себе згадати прочитане. Наприклад, напишіть на окремих аркушах запитання, витягуйте їх по черзі й давайте відповіді. Так можна визначити «білі плями» у знаннях і перечитати потрібні уривки.
11. Повторюйте прочитане. Якщо прочитати текст 10 разів, безперечно, з нього запам'ятається набагато більше інформації. Проте велику за обсягом книжку перечитати 10 разів досить важко. Для цього можна виділити головні моменти і повторювати лише їх.
12. Навчайте когось. Якщо не вдається змусити себе пригадати інформацію, спробуйте її розповісти комусь іншому та перевірте, як людина засвоїла її. Це дасть змогу подумки повторити матеріал, а також підготуватися до відповіді на подібні запитання.
13. Обов'язково часто читайте. Це тренуватиме мозок, і запам'ятовувати нову інформацію ставатиме дедалі легше. Крім того, потрібен повноцінний сон, бо сонна людина не може сконцентрувати увагу на читанні, слова проходять повз неї і не залишаються у пам'яті.

ПАМ'ЯТКА РОБОТИ З ІСТОРИЧНОЮ КАРТОЮ

В умовах компетентнісно зорієнтованого навчання історії формування просторової компетентності набуває важливого значення. Слід наголосити, що основу просторової компетентності та картографічних навиків складають уміння, спрямовані на розуміння динаміки історичних подій і процесів у просторі, акцентування уваги на історико-географічних знаннях про об'єкти минулого, усвідомлення причинно-наслідкових зв'язків та значення подій, явищ і процесів, зумовлених просторовим розташуванням об'єктів.

1. Необхідно враховувати ту обставину, що історична карта є самостійним джерелом історичної інформації. Вона поєднує часові й просторові параметри подій, указує на статистичні складові історичного процесу, пов'язує образи та уявлення, що виникають унаслідок роботи з навчальним текстом, із просторовим сприйняттям певної історичної реальності.
2. Прочитайте назву карти.
3. Обов'язково зверніть увагу на так звану легенду карти. Зазвичай, це таблиця у нижній її частині, що містить умовні позначення. Ознайомтеся з кожною умовною позначкою легенди, прочитайте та проаналізуйте їх.

4. Знайдіть на карті саме ті умовні позначення, які необхідні під час розгляду конкретного запитання.
5. Порівняйте здобуту інформацію з текстовими матеріалами підручника.
6. Визначте й узагальніть подану на картосхемі інформацію з позиції поставленого до неї запитання.
7. Установіть відповідність отриманої інформації з картосхеми кожному запропонованому варіанту відповіді.

ПАМ'ЯТКА ЗАСВОЄННЯ ІСТОРИЧНИХ ДАТ

Специфічною є хронологічна компетентність. Вона передбачає правильне віднесення історичних подій до певного хронологічного відтинку, об'єктивне визначення послідовності й синхронності подій, визначення хронологічних меж соціально-економічних і політичних подій, установлення відповідності між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами тощо. Хронологічна компетентність є ключовою умовою розуміння історії, засвоєння загальної картини історичного розвитку.

1. Запам'ятати абсолютно усі дати можуть лише люди, які роками займаються вивченням історії. Тому не хапайтеся за усі дати, зазначені у підручнику.
2. Найшвидшим варіантом вивчення великої кількості історичних дат стане ваша послідовність. Перш за все визначте потрібний вам історичний проміжок часу, а потім будуйте усі дати у хронологічному порядку. Далі перегляньте складений перелік і викресліть незначні події, дріб'язкові повстання, битви тощо.
3. Оскільки вивчення нового матеріалу — це кумулятивний, накопичувальний процес, відштовхуйтеся від того, що ви вже знаєте. Кожна порція, кожен шар інформації повинен поміститися, образно кажучи, на окремій полиці у вашому мозку. Ви зможете запам'ятати більше, якщо знатимете, як різні фрагменти інформації пов'язані між собою.
4. У разі, якщо ви бажаєте запам'ятати дати народження людей, не намагайтеся їх вивчити напам'ять. Дату народження історичної особи можна пов'язати з датами народження чи життя близьких вам людей. Таке сприйняття інформації залишиться у пам'яті на тривалий час.
5. Якщо потрібно вивчити кілька дат певної військової кампанії, то можна скористатися таким підходом. Насамперед, вивчіть повні дати початку та закінчення військових дій, потім дати у вигляді місця й року основних битв. Не намагайтеся запам'ятати всі дати поспіль, достатньо знання однієї чи двох, що мають суттєве значення в історії певної історичної битви.

6. Важче запам'ятовувати історичні дати, якщо під час проходження матеріалу учень самовпевнено вважав, що вивчить їх потім, тобто не звернув належної уваги.
7. Запам'ятовувати дати буде значно легше, якщо пов'язувати їх з подіями, тезово фіксуючи найважливіші моменти.
8. Якщо вам властиве образне мислення, то постарайтеся подумки пов'язати кожен дату з певною характерною історичною подією, добрати асоціацію, приклад.
9. Буде корисним і метод карток. Під час підготовки зробіть однакові за розміром картки. Їх кількість залежить від кількості дат. На одній стороні картки запишіть дату, на іншій подію. Розкладіть картки. Погляньте на картку, проговоріть дату, переверніть картку, промовте подію, запам'ятайте. Так до тих пір, поки не перевернете всі карки подією вгору. Потім навпаки — проговоріть подію, переверніть картку, поки не досягнете досконалості.

ПАМ'ЯТКА РОБОТИ З ІСТОРИЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Уміння працювати з історичними джерелами є одним із засадничих умінь абітурієнта, яке формується упродовж тривалого часу занять з історії. З огляду на цю обставину, в тестових завданнях міститься низка варіантів із перевірки рівня сформованості цієї компетентності. Так, писемні історичні джерела використовуються у завданнях із вибором однієї правильної відповіді, завданнях на з'ясування імен історичних діячів, процесів, явищ, подій тощо. Їх використовують у завданнях на встановлення хронологічної послідовності подій та встановлення відповідності.

1. Уважно прочитайте текст історичного джерела, документа.
2. Визначте причину, з якої складено текст документа (джерела), і хто його склав.
3. Установіть дату появи цього джерела.
4. Поміркуйте, як можна охарактеризувати той історичний період, коли було складено документ (джерело). Що ви про нього знаєте?
5. Визначте, про яку конкретну історичну особу або подію йде мова у тексті джерела. Скільки часу відокремлює саму подію чи особистість від часу їхнього опису?
6. Поміркуйте, наскільки правдиво у джерелі висвітлено історичні події. Спробуйте довести свої міркування. Знайдіть у тексті ті місця, що допоможуть аргументувати вашу думку.
7. Визначте, що є нереальним у тексті джерела. З якою метою, на ваш погляд, автор (автори) вдався до вигадки?
8. Визначте, на які міркування наштовхує вас зміст цього джерела.
9. З'ясуйте, що потрібно ідентифікувати: саме джерело, описану в ньому подію чи рік, коли вона відбулася, тощо.

10. У тексті джерела знайдіть слова, висловлювання (ключові слова), які дадуть змогу впізнати предмет ідентифікації.
11. Поміркуйте, які висновки зі своїх міркувань ви можете зробити. Проаналізуйте та узагальніть, оберіть запропонований варіант відповіді.

ПАМ'ЯТКА РОБОТИ З ВІЗУАЛЬНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ

Розпізнавати історико-культурні пам'ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України, розпізнавати історичних діячів за живописними портретами, фотографіями тощо є роботою з візуальними джерелами. Вони є не лише ілюстраціями до завдань, а й самостійним джерелом, що надає необхідну інформацію для виконання тестових завдань.

1. З'ясуйте, що від вас вимагається визначити за джерелом (персонажа, подію, рік події, зміст, суть тощо).
2. Поміркуйте, які персонажі, предмети, речі, зображені на фото чи плакаті, пов'язані зі змістом самого тестового завдання.
3. Визначте, чи є на фото й плакаті якась текстова інформація, що дає змогу виконати завдання.
4. Узагальніть усі максимально можливі ознаки візуального джерела й інформацію до нього, оберіть один із запропонованих варіантів відповіді на завдання.
5. Зверніть увагу, що серед візуальних джерел є карикатури. Історична цінність карикатур полягає у тому, що вони дають змогу отримати уявлення про думки та настрої людей у певний час. Карикатури коротко подають або узагальнюють суть проблеми. Однак слід пам'ятати, що карикатурист передбачає повну поінформованість про події, явища, людей, зображених на карикатурі. Тому використання карикатури часто потребує володіння додатковими історичними знаннями. Карикатурист є необ'єктивним і відверто не прагне подати різні позиції, оскільки висловлює лише своє бачення проблеми. За допомогою художніх засобів він створює позитивне чи негативне враження, нерідко спираючись на певні стереотипи. Тому слід звертати увагу на правила інтерпретації й аналізу карикатури. Зокрема, з'ясувати, якій події чи явищу присвячена карикатура, які речі й предмети на ній відображено, яке ставлення карикатуриста до зображених персонажів тощо.

Щоб навчання було успішним, відведіть для нього час найвищої активності — для когось це вечірні години, хтось починає продуктивно працювати в обід, а когось найпростіше вчитися вранці. Визначте найзручніший час, використовуйте його регулярно, щоб організм звик до отримання інформації у певний час.

ЧАСТИНА 1

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Укажіть найпотужніші осередки національного руху на українських землях у 1914 р.:

- А Волинь і Донбас Б Галичина і Поділля
 В Донбас і Поділля Г Донбас і Придніпров'я

2. Укажіть правильне твердження:

- А в австро-угорській армії українці воювали лише у легіоні УСС
 Б перший бій УСС відбувся на горі Лисоні
 В створення СВУ зумовило розкол українського руху в Галичині
 Г українське національне життя зі вступом у Галичину та Буковину російських військ було знищено

3. Оберіть рік, у якому відбувалися військові події, відображені на картосхемі:

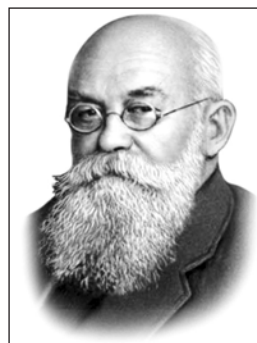
- А 1914 р.
 Б 1915 р.
 В 1916 р.
 Г 1917 р.

4. Укажіть, про кого йдеться:

«Народився у місті Холм (нині у Польщі). Закінчив історико-філологічний факультет Київського університету. Працював у Львівському університеті. Найголовніша праця – десятитомна «Історія України-Руси». Один із керівників національно-визвольного руху в Україні»:

- А В. Винниченко
 Б М. Грушевський
 В М. Міхновський
 Г С. Петлюра

5. Укажіть, коли відбувся бій під Крутами:

- А 17 (30) листопада 1917 р.
- Б 16 (29) січня 1918 р.
- В 17 (30) березня 1918 р.
- Г 16 (29) квітня 1918 р.

6. Лесь Курбас і Гнат Юра були відомими

- А поетами
- Б композиторами
- В театральними режисерами
- Г вченими

7. Укажіть характер економіки західноукраїнських земель у міжвоєнний період:

- А аграрний
- Б індустріальний
- В аграрно-індустріальний
- Г індустріально-аграрний

Прочитайте уривок джерела і виконайте завдання № 8–10:

Із наказу № 227 Наркомату оборони СРСР

«...Після втрати України, Білорусії, Прибалтики, Донбасу та інших районів наша територія зменшилася. Отже, стало менше людей, хліба, металу, заводів, фабрик... Ми вже не маємо переваги над німцями ні в людських резервах, ні в запасах хліба. Відступати далі – значить згубити себе й згубити Батьківщину. Отже, пора припиняти відступ.

Віднині залізним законом дисципліни для кожного командира, червоноармійця, політпрацівника повинна бути вимога – жодного кроку назад без наказу нашого командування».

8. Оберіть рік, у якому видали наказ.

- А 1941 р.
- Б 1942 р.
- В 1943 р.
- Г 1944 р.

9. Цей наказ сприяв:

- А посиленню дисципліни і боєздатності радянських військ
- Б посиленню страху перед покаранням
- В поліпшенню морального стану
- Г погіршенню морального стану

10. Оберіть одну з причин поразок Червоної армії:

- А репресії командного складу досвідчених воєначальників напередодні війни
- Б створення загонів народного ополчення з числа добровольців
- В фізичне знищення частини слов'янського населення
- Г масова депортація населення до Сибіру

11. Укажіть правильне твердження:

- А Олена Теліга загинула у Бабиному Яру
- Б радянські війська у серпні 1943 року визволили Київ
- В з України на примусові роботи до Німеччини вивезли близько 1 млн осіб
- Г найдовше з усіх українських міст у 1941 р. тривала оборона Києва

12. Укажіть, про кого йдеться:

«Український військовий і громадсько-політичний діяч. Член УВО-ОУН, головний командир УПА з 1943 року. Загинув у бою під Львовом»:

- А В. Кук
- Б Д. Клячківський
- В Є. Коновалець
- Г Р. Шухевич

13. Укажіть місто, в яке радянські війська входили двічі:

- А Харків
- Б Одеса
- В Львів
- Г Полтава

14. Визначте особливість розвитку промисловості у період «відлиги»:

- А залучення додаткових іноземних інвестицій
- Б заміна галузевого принципу управління промисловістю на територіальний
- В переорієнтація господарського механізму управління з командного на ринковий
- Г уповільнення темпів розвитку машинобудування та електроенергетики

15. Укажіть, хто очолював Українську робітничо-селянську спілку (УРСС).

- А Л. Лук'яненко
- Б В. Чорновіл
- В Є. Дониченко
- Г М. Горинь

16. Укажіть місто, де відбулася зазначена подія:

«У 1968 р. на ім'я першого секретаря ЦК КПУ П. Шелеста, секретаря ЦК з питань ідеології Ф. Овчаренка і секретаря Спілки письменників України Д. Павличка було надіслано колективного листа чотирьох молодих митців, які протестували проти шельмування Олеса Гончара за роман «Собор». Так, у місті, де не було жодного навчального закладу з українською мовою викладання, виникла «націоналістична небезпека»:

- А Київ
- Б Одеса
- В Дніпропетровськ
- Г Харків

17. Визначте історико-просвітницьке товариство, утворене у 1989 р..

- А «Меморіал»
- Б «Громада»
- В «Пам'ять поколінь»
- Г «Доба»

18. Укажіть останній крок у процесі юридичного оформлення державної незалежності України:

- А «Декларація про державний суверенітет України»
- Б Всесоюзний референдум 17 березня 1991 р.
- В Акт проголошення незалежності України
- Г Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 р.

19. Оберіть рік прийняття Конституції незалежної України:

- А 1991 р.
- Б 1996 р.
- В 1978 р.
- Г 1994 р.

20. Укажіть представника України на конкурсі «Євробачення-2005»:

- А Р. Лижичко
- Б Ані Лорак
- В гурт «Гринджоли»
- Г гурт «Океан Ельзи»

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

21. Установіть відповідність між діячами та сферами їхньої діяльності:

- А живопис
- Б історія
- В хімія
- Г скульптура
- Д література
- 1 Л. Писаржевський
- 2 М. Зеров
- 3 І. Їжакевич
- 4 І. Кавалерідзе

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

22. Установіть відповідність між територіями і їхніми адміністративними центрами:

- А дистрикт «Галичина»
- Б Закарпаття
- В прифронтові території
- Г рейхскомісаріат «Україна»
- Д Трансністрія
- 1 Львів
- 2 Одеса
- 3 Рівне
- 4 Ужгород

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

23. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями:

А поновлення несправедливо заплямованої репутації або безпідставно звинуваченої людини

Б відмова радянського керівництва від політики масового терору

В повторне звикання людини до соціальних умов, праці після закінчення якої-небудь вимушеної перерви

Г інакомислячі, незгодні з тоталітарним режимом у СРСР та інших соціалістичних країнах

Д інтелігенція 1960-х років, яка прагнула до демократизації, лібералізації комуністичного режиму

1 «шістдесятники»

2 дисиденти

3 реабілітація

4 десталінізація

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24. Установіть відповідність між датами та подіями:

А 22 червня 1941 р.

Б 23–29 червня 1941 р.

В 5 серпня–16 жовтня 1941 р.

Г 11 липня –19 вересня 1941 р.

Д жовтень 1941 р.–3 липня 1942 р.

1 оборона Києва

2 оборона Севастополя

3 оборона Одеси

4 напад Німеччини на СРСР

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ХРОНОЛОГІЧНОЇ ПОСЛІДОВНОСТІ

25. Установіть послідовність подій:

А відкриття в Одесі першої в Наддніпрянщині «Просвіти»

Б початок Столипінської аграрної реформи

В видання брошури М. Міхновського «Самостійна Україна»

Г повстання на панцернику «Потьомкін»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

26. Установіть послідовність подій:

А підписання Ризького миру

Б укладення Варшавської угоди

В розгром військ П. Врангеля

Г Другий Зимовий похід

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

27. Установіть послідовність подій:

- А** початок освоєння цілинних і перелогових земель Казахстану
Б створення Клубу творчої молоді «Сучасник»
В смерть Й. Сталіна
Г доповідь М. Хрущова «Про культ особи та його наслідки»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

ЗАВДАННЯ МНОЖИННОГО ВИБОРУ

28. Укажіть заходи радянського керівництва у сільському господарстві в роки «відлиги»:

- 1 посилення податкового тиску на селян
 2 освоєння цілинних і перелогових земель
 3 повна ліквідація присадибних господарств колгоспників
 4 зменшення фінансування сільського господарства
 5 надмірне поширення посівів кукурудзи
 6 запровадження програми зі створення МТС
 7 ліквідація раднаргоспів

29. Укажіть представників релігійного дисидентства:

- 1 Г. Вінс
 2 О. Бердник
 3 М. Руденко
 4 Й. Тереля
 5 Л. Лук'яненко
 6 В. Романюк
 7 П. Григоренко

30. Укажіть міжнародні організації, членом яких є Україна:

- 1 НАТО
 2 СОР
 3 ОПЕК
 4 Рада Європи
 5 ОБСЄ
 6 ЄС
 7 ОАД

ЧАСТИНА 2

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

31. Укажіть, коли найдавніші люди з'явилися на території України:

- А 2 млн років тому
 Б 1 млн років тому
 В 100 тис. років тому
 Г 300 тис. років тому

32. Укажіть давньогрецького вченого, який детально описав життя, побут, звичаї та історію скіфів:

- А Птолемей
- Б Гомер
- В Гесіод
- Г Геродот

33. Назвіть святилища слов'ян, у яких приносили жертви богам:

- А погости
- Б капища
- В храми
- Г становища

34. Укажіть, про кого йдеться:

«Помірного зросту, не надто високого і не дуже низького, з кошлатими бровами, з густим, дуже довгим волоссям над верхньою губою. Голова в нього була зовсім голою, але з одного її боку звисало пасмо волосся – ознака знатного роду; міцна потилиця, широкі груди та всі частини тіла були цілком порівнянні, однак вигляд він мав похмурий і дикий»:

- А Володимир Великий
- Б Святослав Завойовник
- В Ігор Рюрикович
- Г Ярослав Мудрий

35. Бортництво — це

- А полювання на тварин із засідки — борті
- Б розведення худоби в спеціальних загонах — бортах
- В виготовлення човнів за спеціальною технологією — бортю
- Г збирання меду лісових бджіл, що жили у дуплах-бортях

36. Оберіть рік утворення Галицько-Волинської держави:

- А 1199 р.
- Б 1240 р.
- В 1238 р.
- Г 1205 р.

37. Укажіть засновника Київської колегії (пізніше академії) — єдиного у XVII столітті вищого навчального закладу в слов'ян:

- А П. Сагайдачний
- Б К. Острозький
- В І. Борецький
- Г П. Могила

38. Про кого йдеться:

«Народився в родині українського шляхтича, навчався у Львівській єзуїтській колегії, брав участь у битві під Цецорою (1620 р.), де потрапив у полон, а також у козацьких повстаннях проти поляків та у морських походах козаків на турків, обіймав високі посади у козацькому війську, мав славу хорошого полководця, дипломата, політика»:

- А П. Сагайдачний
- Б Д. Вишневецький
- В П. Дорошенко
- Г Б. Хмельницький

39. Позначте останнього кошового отамана Запорозької Січі:

- А П. Калнишевський
- Б К. Гордієнко
- В К. Розумовський
- Г Д. Апостол

40. Укажіть, що позначено стрілками на картосхемі:

- А козацькі військові експедиції під час «Доби героїчних походів»
- Б напрями морських торговельних шляхів
- В військові дії польсько-турецької війни
- Г військові дії гетьмана І. Скоропадського

Прочитайте уривок із джерела і виконайте завдання № 41–43:

«Супроти нього не раз ходили походами кримські та білгородські татари, ведучи із собою як підмогу яничар. Вони підходили до Фастова, хотіли тут його узяти. Проте він так їх побивав і проганяв, що навіть одного разу зцонайголовнішого султана живцем узяв... А ляхи, забувши оті тяжкі спустошення, що їх накоїли

татари, забувши тих, завдяки чієму військовому промислу і чією мужністю вони звільнилися від тієї напасті і деякий час у тиші та супокої жили, забули про все те, і, заздрячи своєму визволителю, підступом напали на нього, взяли і в темницю у місті Майборок відіслали».

41. Укажіть, про кого йдеться:

- А С. Палій
- Б З. Іскра
- В І. Кочубей
- Г І. Мазепа

42. Оберіть подію, описану в цьому уривку:

- А причини козацького повстання у Правобережній Україні
- Б причини «Великого згону»
- В причини військового походу Я. Собеського
- Г причини військового походу І. Мазепа

43. Укажіть, коли відбулися описані події:

- А 1700–1710 рр.
- Б 1702–1704 рр.
- В 1709–1711 рр.
- Г 1708–1712 рр.

44. Розгляньте фотографії споруд і вкажіть стиль, у якому вони збудовані:

- А готика
- Б бароко
- В класицизм
- Г рококо

45. Оберіть місто, яке за часів К. Розумовського було музичною столицею України:

- А Переяслав
- Б Глухів
- В Полтава
- Г Київ

46. Укажіть скульптора — автора пам'ятника градоначальнику м. Одеси А. Рішельє:

- А І. Мартос
- Б Ч. Камерон
- В В. Беретті
- Г П. Дубровський

47. Оберіть засновників першої української політичної партії:

- А М. Драгоманов, І. Франко, М. Павлик
- Б І. Франко, С. Подолинський, М. Павлик
- В М. Драгоманов, М. Зібер, І. Франко
- Г С. Подолинський, М. Драгоманов, М. Павлик

48. Укажіть течію суспільно-політичного руху, представники якої організували «Чигиринську змову»:

- А народовці
- Б народники
- В громадівці
- Г москвофіли

49. Визначте місце та дату заснування першої української громади:

- А Київ, 1859 р.
- Б Петербург, 1859 р.
- В Київ, 1860 р.
- Г Петербург, 1860 р.

50. Укажіть автор пам'ятника Б. Хмельницькому в Києві:

- А М. Микешин
- Б П. Забіла
- В Л. Позен
- Г З. Горголевський

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

51. Установіть відповідність між періодами і їхніми назвами:

- А давній кам'яний вік
- Б середній кам'яний вік
- В новий кам'яний вік
- Г мідно-кам'яний вік
- Д бронзовий вік
- 1 неоліт
- 2 енеоліт
- 3 мезоліт
- 4 палеоліт

52. Установіть відповідність між датами і подіями:

А 1199–1205 рр.

Б 1238–1264 рр.

В 1238–1270 рр.

Г 1264–1301 рр.

Д 1301–1308 рр.

1 правління Данила Галицького

2 правління Льва Даниловича

3 правління Василька Романовича

4 правління Юрія I

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

53. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями:

А недопущення небажаної для держави публікації

Б процес зосередження населення, економічного й культурного життя в містах

В право населення самостійно вирішувати справи внутрішнього управління

Г удосконалення, краща, доцільніша організація

Д форма державного устрою, за якого територіальні одиниці мають власні органи влади

1 автономія

2 раціоналізація

3 федерація

4 цензура

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

54. Установіть відповідність між історичними явищами і особистостями, що з ними пов'язані:

А Головна Руська рада

Б повстання на Буковині

В «Руська трійця»

Г рух опришків

Д «Товариство галицьких священників» у Перемишлі

1 Лук'ян Кобилиця

2 Іван Могильницький

3 Маркіян Шашкевич

4 Мирон Штолюк

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ХРОНОЛОГІЧНОЇ ПОСЛІДОВНОСТІ

55. Установіть послідовність подій:

А заснування Запорозької Січі

Б створення Пересопницького Євангелія

В Люблінська унія

Г Городельська унія

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

56. Установіть послідовність подій:

- А обрання гетьманом Івана Скоропадського
- Б реформи Данила Апостола
- В обрання гетьманом Івана Брюховецького
- Г ухвалення Конституції Пилипа Орлика

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

57. Установіть послідовність подій:

- А «Київська козащина»
- Б повстання військових переселенців у Чугуєві
- В початок селянського руху на Поділлі під проводом Усти-ма Кармалюка
- Г діяльність Кирило-Мефодіївського братства

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

ЗАВДАННЯ МНОЖИННОГО ВИБОРУ

58. Укажіть реформи, які проводила в 70–80-х рр. XVIII ст. австрійська влада на західноукраїнських землях:

- 1 аграрна
- 2 освітня
- 3 пенсійна
- 4 релігійна
- 5 судова
- 6 цензурна
- 7 фінансова

59. Укажіть особливості економічного життя Галичини, Буковини, Закарпаття у 2-ій половині XIX ст.:

- 1 низький рівень розвитку сільського господарства
- 2 наростаючі темпи індустріалізації
- 3 високий рівень розвитку сільського господарства
- 4 аграрно-сировинний придаток австрійського капіталу
- 5 прибутки іноземного капіталу від економічного визиску краю
- 6 малоземелля і безземелля селян
- 7 повільний розвиток промисловості

60. Укажіть основні програмні положення «молодих громад»:

- 1 повалення самодержавства
- 2 утворення незалежної Української держави
- 3 відокремлення церкви від школи
- 4 закриття недільних шкіл
- 5 ліквідація кріпацтва
- 6 завоювання політичних свобод
- 7 надання Україні широкої автономії у складі федеративної Росії